

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie

Auteur

TER BESLISSING

Datum

28 augustus 2023

Kenmerk

DGKE / 34629689

nota

Commissievoorstel ten aanzien van de
gecoördineerde opzegging door Unie en Euratom
van het Energy Charter Verdrag (ECT)

Kopie aan

Parafenroute

[Redacted signature area]

Bijlage(n)

3

Mede namens/met akkoord van Minister van BHOS

Aanleiding

Op 7 juli 2023 publiceerde de Europese Commissie (hierna: Commissie) een Raadsbesluit voor de opzegging door de Europese Unie van het Energiehandvestverdrag (Energy Charter Treaty; ECT) (hierna: Raadsbesluit ECT-opzegging EU) en een Aanbeveling van de Commissie voor een Raadsbesluit om in te stemmen met een ECT opzegging door Euratom (hierna: Aanbeveling ECT-opzegging Euratom). Met deze brief wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de inzet van het kabinet ten aanzien van deze Commissievoorstellen.

Advies

U kunt de Kamerbrief ondertekenen, ter verzending naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

- De brief vervangt het reguliere BNC-fiche vanwege de korte termijn waarbinnen Europese besluitvorming mogelijk plaats kan vinden. Parallel aan het Europese proces van de ECT uitreding, loopt ook de Nederlandse procedure voor de ECT opzegging.
- De brief wordt aangeboden aan de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen (CoCo) en Ministerraad, mede namens de Minister voor BHOS.
- Planning van deze brief:
 - 5 september: behandeling in de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen
 - 8 september: Ministerraad, daarna verzending naar de Tweede Kamer mede namens de Minister voor BHOS.

- Achtergrond: Op 24 juni 2022 werd een onderhandelingsakkoord bereikt over de modernisering van het ECT tussen alle 53 verdragspartijen. Binnen de EU was geen gekwalificeerde meerderheid behaald voor deze moderniseringsvoorstellen waardoor de Unie geen positie kon nemen ten aanzien van de modernisering.
- Zonder het standpunt van de Unie is het niet mogelijk om voldoende steun van ECT verdragspartijen te hebben om de modernisering aan te nemen. Hierdoor zijn de ECT verdragspartijen op dit moment gebonden aan het niet-gemoderniseerde Verdrag dat niet in lijn is met de Europese energie- en klimaatdoelstellingen, duurzaamheidsdoelstellingen en investeringsbeleid binnen de EU.
- Binnen haar voorstellen stelt de Commissie een gecoördineerde uittreding van de Unie en Euratom voor uit het ECT. Indien de EU en Euratom daadwerkelijk uit het ECT treden, verwacht de Commissie dat op grond van het beginsel van loyale samenwerking ook alle lidstaten uittreden. Het is reeds bekend dat behalve Nederland, ook Duitsland, Frankrijk, Spanje, Polen, Luxemburg, Slovenië, Ierland en Denemarken uit het ECT zullen stappen.
- Nederlandse inzet: Het kabinet is positief over de voorstellen van de Commissie die in lijn zijn met de huidige inzet van het kabinet op dit dossier. In de motie van het lid Teunissen van 22 juni 2022 werd het kabinet opgeroepen zich aan te sluiten bij de oproep van Spanje om in EU-verband gecoördineerd uit het ECT te stappen¹. U heeft aan de Tweede Kamer eerder bekend gemaakt het ECT te zullen opzeggen. De moderniseringswijzigingen van het ECT zijn eerder door het kabinet als niet voldoende beoordeeld.
- EU-krachtenveld: Aangezien de onderhandelingen nog niet zijn begonnen, is er op dit moment nog weinig bekend over het krachtenveld ten aanzien van de nieuwe voorstellen. Naar verwachting zullen in ieder geval de lidstaten die hebben aangegeven het ECT op te zullen zeggen, de Commissievoorstellen steunen.
- Na de opzegging door de EU en Euratom wordt de opzegging één jaar na ontvangst van de brief door de depositaris van kracht.
- De EU en Euratom zullen na het in werking treden van de opzegging voor de bestaande investeringen via de *sunset*-clausule nog 20 jaar gebonden zijn aan het ECT.
- Interdepartementale afstemming: De brief was aangeboden voor de interdepartementale afstemming in het kader van een schriftelijke BNC-ronde. De opmerkingen van de departementen hebben tot geen substantiële wijzigingen geleid.

¹ Kamerstuk 21 501-33 nr. 940